

Kirjallisuutta ja taidetta.

– **Humanitas**, *Jean Boldtin* toimittama aikakauskirja, ilmestyy tänä vuonna suomenkielisenäkin. Ensimmäisen vihkon sisällyksestä on huomattava Lydia Rosengrenin esitelmä „Rauhan asiasta“ ja Arvid Järnefeltin kirje „Marian“ ja „Puhtauden ihanteen“ arvostelun johdosta, jonka pitäisi huvittaman jokaista mainittujen kirjojen lukijaa. Kaksi vuotta on kulunut umpeen siitä, kuin „Humanitas“ ensi kerran astui ulos maailmaan ruotsalaisessa puvussa ja sillä lyhyellä ajalla se jo on ehtinyt voittaa monen lukijan suosion ja sen tilaajien lukumäärä on kasvamistaan kasvanut. Eipä siinä ihmettä, sillä sen sisältämät kirjoitelmat ovat ylipäänsä olleet hyvin valikoitua ja ansiokasta laatua. Varsinkin ovat huomiota herättäneet sekä sisällyksensä että muotonsa puolesta toimittajan omat artikkelit, joista mainittakoon „Käynti Mathilda Wreden luona“ (kesäk. 1896), „Paul Sabatiern kirja Franciskus Assisilainen“ (kesäk.-lokak. 1896), „Rauhanpyrinnöt“ (helmik. 1897) y. m. Aikakauskirjan vaihtelevasta sisällyksestä kuluneina vuosina tahdomme myös luetella seuraavat kyhäelmät: Eva Ljungberg: „Epäilyksiä“, Arvid Järnefelt: „Kristuksen oppi todellisesta jumalanpalveluksesta“, Wilhelm Bolin: „Seuroja henkisen sivistyksen edistämiseksi“, A. Järnefelt: „Rauhan asiasta“, Mikael Johnsson: „Raittiudesta, puolustus“, Valfrid Vasenius: „Tiede ja elämä“, R. Hult: „Armenialaisten kärsimykset“, Eva Alm: „Uni“, Viktor Heikel: „Palanen vapaan ajattelun historiasta“, R. Schenström: „Sveriges framtid“ niminen liitto“, Mathilda Asp: „Työväenoloja“, I. Leopold: „Emansipatiooni avioliitossa“, Alexander Öhquist: „Gustaf Fröding, Stänk och Flikar“, Tolstoy'n y. m. lausunnot Duhoboorikysymyksessä, Maikki Friberg: „Kulttuurielämämme varjopuolia“ ja saman „Ihmiskunnan hyväntekijätär“, K. Tallqvist: „Uskontokongresseja“, Wilh. Bolin: „Totisia vastauksia lasten kysymyksille“, Arvid Grotenfelt: „Muutama sananen „ylhäisön“ sivistyttämistä ja rahvaan“, A-Y-a: „Suomen ensimmäinen naispuolinen lääkäri“, Lucina Hagman: „Yhteiskoulusta“. Lisäksi on ollut runoja Arvid Mörneltä, Alta Dahlgrenilta, O. M. Reuterilta, F. Gustafssonilta, M. Aspilta, S. Wetterhoff-Aspilta y. m. Humanitaksen avustajina on täten ollut lukuisia ja tunnetuita nimiä.

Ylläolevasta luettelosta näemme, mitä asiaa Jean Boldt aikakauskirjallaan on ottanut ajaakseen. Se on ihmisyyden, totuuden, rakkauden, vapaan ajattelun asiaa. Muistettanee, kuinka innokkaasti Humanitaksen toimitus puolusti Dreyfus-jutun uudelleen tarkastamista, jolle jutulle muuten viime vuoden joulukuun numero täydelleen omistettiin. Ei ole vielä totuuden ja ihmisrakkauden henki tunkenut kaikkiin sydämiin, semmoisten äänenkannattajien kuin niillä on esim. Humanitaksessa, pitäisi sentähden päästä laajalti vaikuttamaan, että ihmiset enemmän heräisivät tosi tietoon siitä, mitä he ihmisinä oikeastaan ovat. Toivomme, ettei Jean Boldtin jalo yritys raukea tyhjiin yleisön välinpitämättömyyden takia, uskomme varmaan, että suomea puhuvienkin suomalaisten sydämet sykkivät ihmiskunnan korkeille pyrinnöille ja kehoitamme siis kaikkia, joilla on viisi markkaa käytettävänä, tilaamaan Humanitasta.

Elia.

(*Päivälehti* 1898, N:o 90, Helsingissä, Torstaina 21 p. Huhtikuuta 1898, s. 3, palstat 6-7.)